

Posudek disertační práce Milady Jonášové

Dobové opisy Mozartových oper v hudební sbírce premonstrátského kláštera
v Praze na Strahově

Milada Jonášová se od posledních let univerzitního studia specializuje na výzkum archivních pramenů k hudbě zejména druhé poloviny 18. století. Z dnes již imponujícího rozsahu dosavadní vědecké aktivity soustředila do své disertační práce studie představující výsledky výzkumu mozartovských bohemikálních pramenů lokálně vymezených hudební sbírkou premonstrátského kláštera v Praze na Strahově a z velkého počtu strahovských mozartian pak druhově omezených na jednu z klíčových oblastí Mozartovy tvorby, která je tak významně spjata s pražským prostředím, na jeho dílo operní. Jádrem disertační práce představují studie o dobových „strahovských“ opisech Mozartových oper *La finta giardiniera*, *Idomeneo*, *Le nozze di Figaro*, *Don Giovanni* a *La clemenza di Tito*, které již byly publikovány (respektive jsou v tisku) v českých a s nemalým odborným ohlasem i v respektovaných a na mozartovský výzkum specializovaných zahraničních periodikách. Celý soubor autorka uvedla přehledným pojednáním o kulturní a hudební tradici strahovského premonstrátského kláštera a o historii jeho hudební sbírky, jež shrnuje mnohé skutečnosti, na něž se následující specializované studie odvolávají. Poslední dvě tematické části podstatně doplňují obraz „strahovských“ operních mozartian statěmi o áriích a ansámblech z Mozartových oper, které jsou obsaženy ve strahovské hudební sbírce jednotlivě, a o kontrafaktech skladatelových operních árií. Práce je samozřejmě dále vybavena nezbytnými formálními náležitostmi.

Jednotlivé kapitoly věnované konkrétním pramenům z hudební sbírky strahovského premonstrátského kláštera jsou založeny na pečlivé a promyšlené komparatistice a zevrubně se zabývají i sebemenšími relevantními drobnostmi při vnější i vnitřní kritice jednotlivých pramenů. Detailní a pečlivě zvažující postup je popsán a zaznamenán až protokolárně tak, že umožňuje - i pro čtenáře - přesvědčivě formulovat závěry a zvažovat hypotézy, přičemž se autorka celkově se zdarem vyrovnala s deskriptivním charakterem takto založeného textu, který tak v další dimenzi nabývá až propedeutický rozměr. Rovněž příslušný srovnávací materiál vypovídá o výborné znalosti mozartovského terénu prostředkované nejen literaturou a vlastním výzkumem v zahraničních archivech, ale opírá se i zkušenosti a zjištění z osobních kontaktů

s mozartovskými specialisty, což vše autorce umožnilo zapojení její práce do aktuálního mezinárodního mozartovského bádání a bezprostřední využití a tím další zhodnocení výsledků její badatelské aktivity.

Na závěr mi budiž dovolena přeci jen malá připomínka. V současné době, v níž se neúnavně hledají kritéria hodnocení vědecké práce určovaná spíše kvantitativními hledisky, se nejlépe „známkuje“ studie publikované v cizích jazycích, zejména v angličtině, což z jazykového stanoviska – černě viděno – může vést až k jistému ohrožení češtiny jako profesního jazyka v jednotlivých vědeckých oborech. V posuzované disertační práci se ve specializovaných studiích k jednotlivým operám objevuje žel právě v tomto smyslu nápadný rozdíl mezi jazykem studií původně určených českým čtenářům a češtinou ostatních příspěvků (což lze částečně zdůvodnit, nikoliv omluvit, spěchem při překladech z němčiny jako jazyka, v němž byly některé studie zveřejněny). Je to velká škoda, protože kdo jiný než právě humanitní obory by měly mít jazykovou kulturu na zřeteli.

Disertační práce Milady Jonášové na základě důkladné a důsledné heuristiky a jejího zodpovědného a invenčního vyhodnocení přináší cenné poznatky jak k bohemikální problematice příslušného období hudební historie, zejména k recepci Mozartova díla v českém prostředí, tak obsahuje některá nová cenná zjištění k původní i proměnlivé podobě skladatelovy tvorby samotné. Doporučuji ji bez výhrad k obhajobě.

20. 3. 2008

Doc. PhDr. Marta Ottlová